Forma patvirtinta
Prienų rajono savivaldybės
mero 2020 m. sausio 16 d.
potvarkiu Nr. P1 - 4

**PRIENŲ KRAŠTO MUZIEJUS**
**2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2020-01-27 Nr. (1.6)VI-3

## 1. Trumpa informacija apie įstaigą.

Prienų krašto muziejus, įsikūręs pedagogo, visuomenės veikėjo Cezaro Pšemeneckio namuose, yra vienintelė šį statusą turintį įstaiga Prienų mieste. Muziejaus misija – būti visuomenei tarnaujančia ir jos istorijos raidą atspindinčia kultūros įstaiga, kurios svarbiausia veikla yra kaupti, saugoti, eksponuoti bei populiarinti materialines, dvasines kultūros, istorijos vertybes bei gamtos objektus, reprezentuoti Prienų krašto kultūrą. Muziejus bendradarbiauja su švietimo įstaigomis, rengia mokinių bei suaugusiųjų neformaliojo švietimo programas, organizuoja su muziejaus veikla susijusius kultūrinius renginius, veda sukauptų muziejinių vertybių apskaitą bei užtikrina prieinamumą visuomenei, dalyvauja bendrose Lietuvos, regioninėse bei tarptautinėse muziejinėse programose, teikia rajono švietimo įstaigoms, privatiems muziejams metodinę paramą kraštotyros bei muziejininkystės klausimais, rengia įvairių programų projektus, komplektuoja rinkinius, organizuoja ekspedicijas, kaupia informaciją apie archyvuose ir kitose institucijose saugomą medžiagą Prienų krašto istorijos temomis. Per metus muziejuje eksponuojama per 30 įvairaus pobūdžio parodų ir organizuojama daugiau kaip 30 įvairaus pobūdžio renginių – literatūrinės popietės, valstybinių švenčių minėjimai, projektų pristatymai, kraštiečių jubiliejų minėjimo vakarai, plenerai, koncertai, vakaronės.

### 1.1. Prienų rajono savivaldybės strateginio plėtros plano priemonių įgyvendinimas

Prienų krašto muziejus savo veiklą organizuoja vadovaudamasis Prienų rajono savivaldybės 2011–2019 metų strateginės plėtros plano 2 prioriteto – išsilavinusios, sveikos ir pažangios bendruomenės plėtra 2.5. tikslu – sudaryti sąlygas žmogaus kūrybinei raiškai ir visapusiškai asmenybės raidai, plėtoti kultūrinės veiklos pasirinkimo galimybes vietos gyventojams bei atvykstantiems svečiams ir turistams.

Šiam tikslui įgyvendinti plane yra numatyti 3 uždaviniai ir priemonės jiems įgyvendinti. 2019 m. Prienų krašto muziejus numatytiems uždaviniams pasiekti naudojo Prienų rajono savivaldybės 2011–2019 metų strateginės plėtros plane numatytas priemones ir pasiekė šių rezultatų:

| Eil.Nr. | Priemonė | Rodiklis | Rezultatas |
|---|---|---|---|
| 2.5.1 uždavinys. Plėtoti esamą kultūros sektoriaus situaciją ir sudaryti sąlygas naujoms kultūrinių veiklų iniciatyvoms reikštis | | | |
| 2.5.1.1 | Edukacinės-kultūrinės veiklos integravimo plėtra į bendrojo ugdymo programas | Bendrojo ugdymo programų, į kurias buvo integruotos edukacinės kultūrinės veiklos, skaičius<br>Mokinių, dalyvavusių edukacinėje kultūrinėje veikloje, skaičius | Edukacinėje kultūrinėje veikloje dalyvavo 3057 moksleiviai. |
| 2.5.1.4 | Modernizuotų kultūros įstaigų skaičius | Modernizuotų kultūros įstaigų skaičius | Įgyvendintas projektas „Interaktyvios ekspozicijos įrengimas :Laisvės kovos Šilavoto krašte“ dalinai finansuotas kultūros tarybos 9200 Eur ir Prienų r. savivladybės – 2300 Eur. |
| 2.5.1.5 | Kultūros įstaigų interneto svetainių plėtra | Interneto svetainių, reprezentuojančių kultūros įstaigas, skaičius | Palaikoma interneto svetainė www.prienumuziejus.lt Svetainė atitinka LR Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo patvirtinimo“ patvirtintas nuostatas. |
| 2.5.1.6 | Kultūros įstaigų vidaus inventoriaus atnaujinimas | Kultūros įstaigų, atnaujinusių vidaus inventorių, skaičius. Atnaujinto vidaus inventoriaus vienetų skaičius | Įsigyta 5 elektriniai radiatoriai, kompiuteris, 2 spausdintuvai, telefonas, dulkių siurblys. |
| 2.5.1.7 | Modernių informacinių technologijų integravimas į kultūrinių paslaugų turinį (pvz., interaktyvūs stendai muziejuose) | Kultūros įstaigų, įdiegusių modernias informacines technologijas, skaičius Skirtingų modernių informacinių technologijų skaičius | Palaikoma Prienų krašto muziejaus interneto svetainė |
| 2.5.2 uždavinys. Kelti kultūros paslaugų kokybę, atitinkančią gyventojų poreikius | | | |
| 2.5.2.1 | Kultūros renginių organizavimo gebėjimų stiprinimas | Mokymuose dalyvavusių kultūros darbuotojų skaičius | Mokymuose dalyvavo 8 muziejaus darbuotojai |
| 2.5.2.2 | Interaktyvių kūrybinių sprendimų diegimas | Interaktyvių kūrybinių sprendimų skaičius | Įrengta interaktyvi ekspozicija „Laisvės kovos Šilavoto krašte“ |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | kultūros įstaigose<br>Interaktyvių kūrybinių sprendimų skaičius viešuose renginiuose | |
| 2.5.2.12 | ES finansinės paramos panaudojimas 2014–2020 m. laikotarpiu kultūros projektų įgyvendinimui | Parengtų ir įgyvendintų projektų skaičius | 2019 m. kultūros tarybai teikti 3 projektai, gavo finansavimą ir įgyvendintas – 1. |
| 2.5.3 uždavinys. Populiarinti ir skatinti Prienų rajono kultūrinį gyvenimą | | | |
| 2.5.3.1. | Kultūros įstaigų profilių kūrimosi socialiniuose tinkluose skatinimas | Kultūros įstaigų profilių socialiniuose tinkluose skaičius | Palaikomas Prienų krašto muziejaus Facebook profilis. |
| 2.5.3.3. | Įvykusių kultūros renginių ataskaitų viešinimas / platinimas internetinėje erdvėje (pvz., videofilmukai) | Internetinėje erdvėje publikuotų ataskaitų skaičius<br>Ataskaitų peržiūrų skaičius | Interneto svetainėje skelbta informacija apie 39 muziejaus renginius,<br>Per metus Prienų krašto muziejaus svetainę aplankė 19832 lankytojai. |
| 2.5.3.7 | Neįgaliųjų integravimas į kultūrinę veiklą | Renginių, kuriuose dalyvavo neįgalieji, skaičius Neįgalių asmenų skaičius | Muziejaus renginiuose dalyvavo per 140 neįgalių asmenų. |

2017 m. parengtas Prienų krašto muziejaus 2018-2020 m. strateginis veiklos planas. Iškleti du strateginiai tikslai, numatyti uždaviniai tikslams įgyvendinti bei nustatyti rodikliai siekiamiems tikslams vertinti. Atlikta strateginio plano stebėsena už 2019 m. Strateginių tikslų pasiekimo analizė patekta lentelėje.

| **Eil. Nr.** | Priemonė | Rodiklis | Rezultatas |
|---|---|---|---|
| **1. TIKSLAS: Įvairaus amžiaus, socialinės sudėties ir patirties lankytojų pritraukimas** | | | |
| 1.1 | Modernizuoti muziejaus infrastruktūrą, muziejinius procesus. | Muziejuje atnaujintų mokymui ir mokymuisi pritaikytų erdvių skaičius | Mokymuisi pritaikytų erdvių nesukurta |
| 1.2 | Kokybiškai atnaujinti muziejaus veiklą ir sudaryti sąlygas tinkamai kaupti, saugoti ir populiarinti istorijos, literatūros, kultūros, meno, gamtos, mokslo ir technikos paveldo objektus, moderniomis priemonėmis ir technologijomis | Įrengtų ir atnaujintų ekspozicijų, kuriose pritaikyti inovatyvūs ir interaktyvūs kūrybiniai sprendimai, skaičius | Įrengta interaktyvi ekspozicija „Laisvės kovos Šilavoto krašte“ |
| | | Kvalifikuotų kultūros ir specialistų pritraukimas | Naujų darbuotojų nepriimta. |
| 1.3. | Aktualizuoti Prienų krašto | Surengtų parodų skaičius | 31 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | kultūros paveldą, užtikrinant visuomenei galimybę susipažinti skaitmenizuotu kultūros paveldu bei informacija apie jį, o taip pat išplėsi visuomenei įvairiapusiam pažinimui | Muziejus virtualių parodų lankytojų skaičius | 1500 |
| **2. TIKSLAS: Muziejaus ir jo padalinių edukacinės veiklos** | | | |
| 2. 1. | Muziejaus ir padalinių edukacinės veiklos vystymas. Ypatingą dėmesį skiriant bendradarbiavimui su Prienų r. savivaldybės ugdymo įstaigomis | Muziejaus bendradarbiavimo susitarimų su rajono ugdymo įstaigomis skaičius. | Sudaryta 13 sutarčių su socialiniais partneriais ir susitarta dėl bendradarbiavimo prioritetinių sričių: Prienų Justino Marcinkevičiaus biblioteka, Prienų kultūros ir laisvalaikio centru, Pasaulio lietuvių bendruomene, Punsko (Lenkija) lietuvių bendruomene, Lietuvių bendruomene Bulgarijoje Kėdainių „Ryto“ progimnazija Kauno „Šilo“ pradine mokykla, Kauno rajono Garliavos Jonučių progimnazija, Maironio lietuvių literatūros muziejumi, Prienų rajono neįgaliųjų draugija, Prienų švietimo pagalbos tarnyba, Birštono muziejumi, Šilavoto interdisciplininiu centru. |
| | | Informacinės sklaidos išvystymas, Internetinės muziejaus svetainės www.prienumuziejus.lt palaikymas ir priežiūra, interneto svetainės lankytojų skaičius | Muziejaus svetainė www.prienumuziejus.lt yra nuolat atnaujinama, sukurta „Virtualių parodų“ skiltis, keliamos ataskaitos, muziejaus Facebook paskyra yra nuolat atnaujinama. Muziejus svetainėje apsilankė 19832 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | | lankytojų. |
| 2. 2. | Naujų edukacinių veiklų kūrimas ir įgyvendinimas | Naujų edukacinių užsiėmimų skaičius | 6 naujos edukacinės veiklos |
| | | Naujų edukacinių programų lankytojų skaičius | 208 lankytojai |
| 2.3. | Darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas | Muziejaus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimosi programose, stažuotėse skaičius | Muziejaus Kultūrinių renginių organizatorė studijuoja bakalauro studijų programoje „Viešasis administravimas“;<br>8 darbuotojai dalyvavo kvalifikacijos tobulinimosi seminaruose;<br>1 stažuotė vyko Latvijoje. |
| | | Mokymo, skirtų edukacinių programų organizavimo gebėjimų stiprinimui, bei muziejų pritraukti daugiau lankytojų. | 6 muziejus darbuotojai dalyvavo kvalifikacijos kėlimo seminaruose, skirtuose pritraukti daugiau lankytojų. |
| | | Projektų rengimo gebėjimų stiprinimas | 2 muziejus darbuotojai dalyvavo projektų rengimo gebėjimų stiprinimo mokymuose. |

Įgyvendinant šiuos strateginius tikslus siekiama modernizuoti muziejaus ir padalinių infrastruktūrą, muziejinius procesus, kokybiškai atnaujinti muziejaus veiklą ir sudaryti sąlygas tinkamai kaupti, saugoti ir populiarinti istorijos, literatūros, kultūros, meno, gamtos, mokslo ir technikos paveldo objektus, moderniomis priemonėmis ir technologijomis aktualizuoti Prienų krašto kultūros paveldą, užtikrinant visuomenei galimybę susipažinti su skaitmenizuotu kultūros paveldu bei informacija apie jį, o taip pat išplėsti visuomenei galimybes įvairiapusiam pažinimui bei kūrybiškumui ugdyti.

## 1.2. Įstaigos metinio veiklos plano įgyvendinimas

**2019 metais Prienų krašto muziejaus veikla buvo organizuojama, atsižvelgiant į iškeltus tikslus:**

1.Kaupti ir saugoti nykstančias Prienų rajono teritorijos kultūros istoriją, etnografiją, tautodailę ir žymiausių krašto žmonių gyvenimą ir kūrybą atspindinčias muziejines vertybes, vaizdinę bei rašytinę medžiagą;

2. Populiarinti muziejų, skleidžiant krašto istorijos, etnografijos žinias bei informaciją apie sukauptas vertybes;

3. Organizuoti ir vykdyti projektinę veiklą;

4. Aktyvinti muziejaus modernizavimo darbus ir spręsti būtinas ūkines problemas.

Siekdami iškeltų tikslų įgyvendinimo rūpinomės krašto kultūros istoriją, etnografiją, tautodailę, žymiausių krašto žmonių gyvenimą ir kūrybą atspindinčių muziejinių vertybių rinkimu bei saugojimu, etnokultūrinių tradicijų sklaida. Buvo aktyviai bendradarbiaujama su Prienų rajono Savivaldybės administracija, kultūros ir švietimo institucijomis, tęsiant edukacinę veiklą, organizuojant kultūrinius renginius ir parodas, rengiant ir vykdant projektus. Bendrai veiklai buvo pasitelkiami žymūs kraštiečiai, krašto kultūra besirūpinantys intelektualai, menininkai, tautodailininkai.

Šiuo metu muziejuje veikia 10 ekspozicijų – etnografijos ir tautodailės bei ekspozicija laisvės kovoms Prienų krašte atminti, „1941 M. Birželio 14-oji. Trečia valanda nakties“, skirta Lietuvių tautos tremčiai atminti, Kunigo Juozo Zdebskio, Miesto istorijos, „Literatūriniai Prienai“, Krašto šviesuolių, „Sklandytuvų istorija“, „Išėjo broliai“ ir atviras muziejininko kabinetas. 4 naujai sukurtos ekspozicijos buvo dalinai finansuotos Lietuvos kultūros tarybos, pagal parengtus projektus, 6 – įgyvendinus investicinį projektą „Prienų krašto muziejaus modernizavimas“

Šilavote įrengta nauja interaktyvi ekspozicija „Laisvės kovos Šilavoto krašte“.

Prie muziejaus veikia ansamblis ,,Marginys“, muziejuje yra įregistruotas kūrėjų klubas ,,Gabija“. Šie kolektyvai talkina organizuojant kultūrinius renginius.

**Eksponatų skaičius, apskaita, priežiūra**

Muziejaus fondų rinkiniai yra skirstomi į pagrindinį ir pagalbinį, atsižvelgiant į juose esančių muziejinių vertybių autentiškumą ir išliekamąją vertę. Muziejuje saugomi pagrindinio fondo eksponatai yra suskirstyti į 26 rinkinius – spaudos – S; fotografijos – F; numizmatikos – N; Juozo Zdebskio – ZK; Juozo Valūno – VK; archeologijos – Ar.; garsajuosčių – Gj; atvirukų – Ak; etikečių – Ek; kalendorių – KK; vokų – VK ; videokasečių – Vd; filatelijos – FIL; bažnyčios – B; dokumentų – D; taikomojo meno – Tm; meno – M; etnografijos – E; buities – Bt.; daiktų – Dk; dovanų – Dov; krašto istorijos atminties – KIA; Skriaudžių buities – Sk; Vinco Mykolaičio-Putino – VMP; Justino Marcinkevičiaus – JM; Vytauto Bubnio – VB.

Muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų skaičius 2020 m. sausio 1 d. – 30143. Bendras suinventorizuotų eksponatų skaičius – 27480. Per 2019 metus gauta 209 eksponatai. Eksponatais papildyti spaudos, fotografijos ir archeologijos rinkiniai. Išrašyti 5 priėmimo aktai. Nuolatiniam saugojimui priimta 209 daiktai Iš jų į pirmines apskaitos knygas įrašyta 30 eksponatų, o 179 daiktai laikinai nebus įrašomi į pirminės apskaitos knygas, kadangi juos padovanoję prof. Jono Kazlausko artimieji pageidavo leisti jais naudotis muziejaus lankytojams. Surengti 4 rinkinių komisijos posėdžiai:

dėl eksponatų vertinim; dėl eksponatų skaitmeninimo; dėl eksponatų vertinimo; dėl eksponatų įtraukimo į pagrindinį fondą.

Patikrintos deponuotų eksponatų saugojimo sąlygos. 16 iš Maironio literatūros muziejaus gautų eksponatų yra rašytojo Vinco Mykolaičio - Putino gimtojoje sodyboje-muziejuje. Pakitimų nerasta.

Patikrinti numizmatikos ir archeologijos rinkiniai. Archeologijos rinkinį sudaro 22 eksponatai. Numizmatikos rinkinį sudaro 2001 eksponatas.

Į Prano Gudyno restauravimo centrą išvežta restauruoti 13 archeologijos rinkinio eksponatų.

**Eksponatų vertinimas tikrąją verte**

Vadovaudamiesi Lietuvos kultūros ministro 2015 m. sausio 7 d. įsakymu Nr. ĮV-3 patvirtinta „Muziejuose saugojamų kilnojamų vertybių vertinimo tikrąją verte metodika“ 2019 m. tikrąją verte įvertinome 891 eksponatą. Įvertintų eksponatų tikroji vertė – 10882 Eur

**Eksponatų skaitmeninimas**

Lietuvos integrali muziejų informacinė sistema (LIMIS) buvo sukurta 2010–2013 m. pagal 2007–2013 m. Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ priemonę VP2-3.1-IVPK-04-V „Lietuvos kultūra informacinėje visuomenėje“ įgyvendinant projektą „Lietuvos integralios muziejų informacinės sistemos įdiegimas į Lietuvos muziejus“ 2019 m. suskaitmeninome 240 eksponatų, LIMIS sistemoje patalpinome 88 eksponatus.

**Mokslinis tiriamasis darbas**

2019 metais rinkta, papildyta ir sisteminta informacija apie žymius kraštiečius informacinėse bylose: „Marija Aukštaitė“, „Marius Baranauskas“, „Juozas Brundza“, „Vytautas Bubnys“, „Bronius Bulika“, „Jonas Kazlauskas“,“Mykolas Krupavičius“,“Petras Leonas“, „Juozas Lukša-Daumantas“, „Antanas Maceina“, „Justinas Marcinkevičius“, „Feliksas Martišius“, „Vincas Mykolaitis-Putinas, „Cezaras Pšemeneckis“, „Matas Šalčius“, „Petras Šalčius“, „Bencijonas Šakovas“, „Antanas Šapalas“, „Juozas Vilkutaitis–Keturakis“, „Angelė Vyšniauskaitė“, „Juozas Zdebskis“, „Tomas Ferdinandas Žilinskas“, „Stanislovas Žvirgždas“ (vyr. fondų saugotoja E.Juodsnukytė, vyr. muziejininkė V. Bielevičienė).

Rinkta medžiaga interaktyviai ekspozicijai „Laisvės kovos Šilavoto krašte“ (gegužės – rugsėjo mėn., vyr. muziejininkė Viktorija Bielevičienė).

Kaupta medžiaga apie Šilavoto krašto praeitį, parapijos įkūrėją Antaną Radušį (rugpjūčio – gruodžio mėn., Šilavoto „Davakyno“ padalinio muziejininkė M. Lincevičienė). Kaupta medžiaga ir spaudos leidiniai V.M. Putino sodyboje muziejuje (muziejaus prižiūrėtoja J. Mykolaitienė).

Surengta 4 vienos dienos ekspedicijos aplankant Šilavoto,Veiverių, Naujosios Ūtos , Išlaužo sen. rezistencinio paveldo vietas, vykdyta fotofiksacija.

Išvyka pas Prienų miesto gyventoją, buvusią GVr partizanų rėmėją - ryšininkę. Papildyta informacija: pavardės, metai, gyvenimo vietos ir kiti biografiniai duomenys.

Surengtos 2 išvykos į Lietuvos ypatingąjį archyvą, rinkta medžiaga naujai rengiamomai muziejaus ekspozicijai, muziajaus dokumentų fondui ir pranešimams.

Organizuota 2 dienų ekspediciją pas prof. Jono Kazlausko dukrą, tyrinėta profesoriaus biblioteka ir kiti dokumentai.

Surenga ekspedicija į Braziukų mišką, kur 1947 m. buvo įsikūrusi Mokomosios kuopos 2- osios laidos puskarininkių rengimo partizanų stovykla.

Surengtos ekspedicijos į Marijampolės kraštotyros ir Maironio lietuvių literatūros muziejus, rinkta medžiaga planuojamoms parodoms ir pranešimams.

Organizuota dvylika išvykų pas Prienų miesto ir rajono gyventojus, renkant medžiagą muziejaus fondui ir pranešimams.

Svarbiausių kultūros įvykių ir žymiausių kraštiečių palikimo tyrinėjimas: „1919 m. Jiezno kautynės", „Prienų rajono toponimai", „Prienų krašto rezistencinės kovos 1944-1953 m.", „Prienų miesto tarpukaris, kultūrinis gyvenimas, holokaustas", „Prienų kapinių palaidojimai".

**Ekspozicinis darbas**

2019 m. buvo renkama, sisteminama ir pateikta dizaineriams medžiaga naujai kuriamai eksozicijai „Laisvės kovos Šilavoto krašte".

Parengta Sakralinės ekspozicijos koncepcija.

Parengta kilnojamos lauko parodos "Du draugai" skirtos Justino Marcinkevičiaus ir Jono Kazlausko 90 gimimo metinėms koncepcija.

Rengiant naujų ekspozicijų ir parodų koncepcijas papildant ir renkant medžiagą bendradarbiauta su dizaineriais, žymių kraštiečių giminėmis ir artimaisiais ir kt.

Atnaujintos ir restauruotos skulptūros Šilavoto Davatkyno kiemelyje ir Davatkėlių takelyje – nuvalyta ir perdažyta 12 skulptūrų.

**Leidybinis darbas**

Parengtas ir išleistas lankstinukas „Šilavoto Davatkynas". Pakartotinai išleistas leidinys „Prienų krašto muziejaus edukacinės programos" bei lankstinukas „Senųjų Prienų beieškant"

Parengta ir išleista 84 muziejaus parodų ir renginių plakatų, 40 elektroninių kvietimų.

**Metodinis darbas**

Muziejaus edukacinė veikla pristatyta Suvalkijos (Sūduvos) regioninės Etninės kultūros globos tarybos nariams.

Parengta 10 pranešimų: „Jiezno kautynėms – 100 metų“, „Prienų rajono toponimai“, „Prienų krašto rezistencinės kovos“, „Tapytojo P. Lincevičius kūryba”, „Prienų miesto tarpukaris, kultūrinis gyvenimas, holokaustas”, „Prienų žydai ir jų tragedija 1941 metais.”, „Prienų kapinėse palaidoti partizanai”, „K. Pinkvartos-Dešinio, J. Krikščiūno-Rimvydo, P. Buzo-Žvejo veiklos reikšmė“, „Šilavoto apylinkių rezidentinės kovos išskirtinumas Lietuvos kontekste”,. „Šilavoto pagrindinė mokykla.

Parengta Prienų krašto muziejus naujos ekspozicijos metodinė medžiaga gidui trims atnaujintoms ekspozicijoms: „Sklandytuvų istorija“, „Literatūriniai Prienai“, „Prienų krašto šviesuoliai“.

Konsultuoti Prienų „Ąžuolo“ progimnazijos moksleiviai, VDA FK tapybos katedros studentai., Prienų švietimo pagalbos tarnybos darbuotojai rengiant Etnokultūros olimpiadą.

Praktiką muziejuje atliko Vilniaus dizaino kolegijos ir VDU studentai.

Kaupiama metodinė medžiaga, reikalinga mokomųjų programų užsiėmimams.

**Parodos**

Muziejuje ir jo padaliniuose surengta 31 paroda. Vyko parodų pristatymai visuomenei, juose dalyvavo autoriai, meno kolektyvai, savo programas atliko mokiniai. 20 parodų vyko muziejuje ir jo padaliniuose, 11 parodų vyko kituose muziejuose ir institucijose Lietuvoje. Prienų krašto muziejaus paroda „Jei žmogus ginkluotas meile, jis niekada nepralaimi“ eksponuota Punsko bažnyčioje, Lenkijoje.

**Edukacinė veikla**

Pagrindinis muziejaus edukacinės veiklos tikslas – orientuotas į lankytoją, į jo poreikių tenkinimą, teikti įvairesnių paslaugų, vykdyti naujesnių funkcijų, ugdyti ateinančių kartų kūrybiškumo gebėjimą; sudaryti tokį ugdymo scenarijų, kad moksleivis realizuotų savo asmeninę viziją, domėtųsi, bendradarbiautų, kūrybiškai spręstų problemas, mokytųsi iš savo ir kitų patirties, mokėtų prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų.

Šešios Prienų krašto muziejaus edukacinės programos įtrauktos į Kultūros paso paslaugų rinkinį. Muziejininkų parengtos programos buvo patrauklios ir dėl turinio, ir dėl nedidelės jų kainos: jas užsisakė ne tik mūsų rajono, bet ir Alytaus, Marijampolės, Kauno, Vilkaviškio, Kėdainių rajonų mokyklos. Naudodamiesi kultūros pasu, Prienų krašto muziejuje apsilankė 1571 mokinių. Populiariausia tarp jų buvo edukacinė programa „Duonos kelias iki stalo“, joje dalyvavo 652 mokiniai, "Auskit vykit mano rankos" 193 mokiniai, "Lino kelias iki staklių" 339 mokiniai, Žvakių liejimas 228, "Pasakų pasauly" 130, "Velykų margutis" 29 mokiniai. Su Kultūros pasu pravestos 83 edukacinės programos.

Muziejuje vykdyti 18 pavadinimų edukaciniai užsiėmimai, iš viso įvyko 143 užsiėmimai, juose dalyvavo 3057 dalyviai.

**Renginiai**

Muziejaus darbuotojai organizuoja įvairios tematikos renginius, formuojančius kokybiškai naują prieniečių kultūrinio laisvalaikio praleidimo būdą. Netradicinėje aplinkoje, muziejaus edukacjų ir parodų salėse organizuojamos etninės, valstybinės šventės, žymių krašto žmonių jubiliejų paminėjimas, poezijos vakarai.

Renginiai planuojami dažniausiai atsižvelgiant į įvairias istorines, įžymių kraštiečių gimimo ir mirties sukaktis. Puoselėjant etninę kultūrą bei vietos tradicijas, rengiamos tremtinių vakaronės, bendruomenių susibūrimai, atgaivinamos senovinės šventės, puoselėjami senieji krašto amatai. Daugeliui vyresnių žmonių senieji amatai gyvi atmintyje, tačiau jaunimas juos prisimena tik iš pasakojimų ar perskaitytų knygų. Visa tai pamatyti autentiškoje aplinkoje – neįkainojama vertybė. Muziejaus kameriniuose renginiuose vyksta susitikimai su aktoriais, rašytojais, poetais, dvasininkais bei kitais įdomiais žmonėmis.

2019 m. muziejuje ir jo padaliniuose vyko 39 renginiai. Didžiausio lankytojų susidomėjimo suslaukė: Prienų krašto muziejaus atnaujintos ekspozicijos pristatymas „Aukšto skrydžio žmonės", Užgavėnių šventė Prienų krašto muziejaus kieme „Vysim žiemą per seklyčią",Etnografės, habilituotos mokslų daktarės , profesorės Angelės Vyšniauskaitės 100 - ųjų gimimo metinių minėjimas, Tradicinis tarptautinio poezijos pavasario festivalio renginys „Poezijos pavasaris Šilavoto Davatkyne", Lietuvos partizanų: K. Pinkvartos-Dešinio, J. Krikščiūno-Rimvydo, S. Staniškio-Lito jubiliejų minėjimas, Poezijos piknikas. Poeto, rašytojo kraštiečio Vinco Mykolaičio Putino poezijos skaitymai, Kalėdinė Prienų krašto kūrėjų paroda – mugė ir kt.

## 2. Įstaigos lėšos ir išlaidos

### 2.1 Lėšos

| **Gautos lėšos, Eur** | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Iš viso** | **Iš jų** | | | | | |
| | **Biudžeto (steigėjo) lėšos** | **Valstybės lėšos** | **Už mokamas paslaugas** | | **Programų, projektų lėšos** | **Fizinių, juridinių asmenų parama** |
| | | | **Patalpų nuoma** | **Kitos mokamos paslaugos** | | |
| **211103** | **190400** | **2100** | **-** | **7103** | **11500** | **-** |

### 2.2. Išlaidos, Eur

| Iš viso | Darbo užmokesčiui | Turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti |
|---|---|---|
| **207664** | **162500** | **45164** |

**3. Papildomų finansinių išteklių pritraukimas**

Kultūros rėmimo fondo projektų konkursui 2019 m. *pateiktos* projektų paraiškos:

"Audiogidas moderniam muziejui"

„Keliaujanti lauko paroda Du draugai" skirta justino Marcinkevičiaus ir jono Kazlausko 90-osiomis metinėmis paminėti

„Sakralinė ekspozicija vieno paveikslo istorija"

„Užkoduota vandens ženkle"

„Interaktyvios ekspozicijos įrengimas :Laisvės kovos Šilavoto krašte".

Finansavimas gautas projektui „Interaktyvios ekspozicijos įrengimas: Laisvės kovos Šilavoto krašte." 9200 Eur, Prienų r. savivaldybė – 2300 Eur.

**4. Žmogiškųjų išteklių valdymas** *(trumpas aprašymas apie įstaigos darbuotojus, jų kompetenciją, kvalifikaciją)*

Muziejuje yra 15,75 etatinių vienetų, iš jų - 8,5 kultūros darbuotojų. Šiuo metu muziejuje dirba 17 darbuotojų. 2019 m. darbuotojų kaitos nebuvo. Pagal savivaldybės 2019 m. Viešųjų darbų programą muziejaus ir padalinių aplinkos tvarkymui bei smulkiems remonto darbams nuo lapkričio iki gruodžio mėnesio buvo nukreipti 3 asmenys. Prienų krašto muziejuje dirba kvalifikuoti, didelę darbo patirtį turintys darbuotojai.

**4.1. Lentelė** *(pildo kultūros įstaigos)*

| | **Etatų skaičius** | **Darbuotojų skaičius** | **Darbuotojų išsilavinimas (skaičius)** | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | **Aukštasis universitetinis** | **Aukštasis neuniversi-tetinis** | **Aukštesnysis arba specialusis vidurinis** | **Kitas** |
| Kultūros ir meno darbuotojai | 8,5 | 9 | 6 | 3 | - | - |
| Kiti darbuotojai | 7,25 | 8 | 2 | 1 | 1 | 4 |
| **Iš viso:** | **15,75** | **17** | **8** | **4** | **1** | **4** |

2019 m. kvalifikaciją tobulino 8 muziejaus darbuotojai. Žinias gilino ir savo kompetenciją tobulino šiuose mokymuose - „Muziejininkų mokymai dirbti su LIMIS", „Duomenų pateikimas į viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (vsakis)", „Įtraukianti istorija: pasakojimo menas", „Lankytojų pakartotinio grįžimo į muziejus strategijų kūrimas ir įgyvendinimas", "Lyčių lygybė ir paslaugų teikimas", „Muziejų ekspozicijų kūrimas: Kaip veikia didieji pasakojimai ir ko nori visuomenė", „Ruošiantis finansinių metų pabaigai viešojo sektoriaus subjektuose:2019 m. teisės aktų pakeitimų apžvalga", „Kūrinių autorių turtinių teisių perėmimo aktualijos", "Vizualaus meno prieinamumo galimybės regos neįgaliesiems" ir kt.

Dalyvauta mokslinėje-praktinėje konferencijoje „Pasaulio lietuvių palikimas Lietuvos muziejuose" Maironio lietuvių literatūros muziejuje. Viena darbuotoja sėkmingai baigė gidų kursus ir įgijo gido pažymėjimą.

## 5. Įstaigos veiklos rodikliai

**5.2.Lentelė** *(pildo Prienų krašto muziejus)*

| Prienų krašto muziejus, | Muziejuje irjo padaliniuose vykdomos veiklos | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Eksponatai | Ekspozicijos/ Lankytojai | Renginiai/ Lankytojai | Parodos/ Lankytojai | Parodos už muziejaus ribų/ Lankytojai | Edukacijos/ lankytojai | Įvertinta eksponatų tikrąja verte | Suskaitmeninta eksponatų/ įvesta į LIMIS sistemą | Muziejaus interneto svetainės lankytojai | Kita/ lankytojai | Iš viso/ lankytojai |
| 2018 | 29934 | 10/ 7055 | 41/ 4258 | 34/ 1275 | 7/884 | 147/ 3185 | 915 | 596/ 54 | 18854 | 149 | 13147 |
| 2019 | 30143 | 10/ 9031 | 39/ 2422 | 31/ 3231 | 4/1446 | 143/ 3057 | 891 | 240/88 | 19832 | 96 | 17387 |

## 6.Svarbiausi pasiekimai, pokyčiai *(trumpas aprašymas)*

**Svarbiausi pasiekimai:**

- Įgyvendintas investicijų projektas „Prienų krašto muziejaus modernizavimas"lankytojams atidarytos atnaujintos muziejaus ekspozicijos;
- Muziejuje apsilankė 17387 lankytojų, net 32 proc. daugiau nei 2018 m.
- Edukacinių programų lankytojų skaičius – 3057 iš jų 1571 pagal Kultūros pasą.
- Tikrąja verte įvertinta 891 eksponatas;
- Teiktos 5 projektų paraiškos, įgyvendintas 1 projektas.

- Parengtos 25 pubikacijos rajoninėje ir regioninėje spaudoje, minint įvairias istorines, įžymių kraštiečių gimimo ir mirties sukaktis.
- Parengta ir išleista 84 muziejaus parodų ir renginių plakatai, 40 elektroninių kvietimų.
- Dalyvauta14 vietinės, regioninės ir respublikinės televizijos ir radio laidose.

Prienų krašto muziejuje ir jo padaliniuose 2019 m. vyko 62 renginiai ir parodų pristatymai, juose dalyvavo 5653 muziejaus lankytojai.

Prienų krašto muziejus yra pasirašęs bendradarbiavimo susitarimus su 45 įstaigomis ir organizacijomis. 2019 m. buvo tęsiama kultūrinė ir metodinė partnerystė su bendradarbiavimo sutartis pasirašiusiomis įstaigomis ir organizacijomis. 2019 m. buvo pasirašyta 13 bendrbiavimo susitarimų – su Prienų Justino Marcinkevičiaus biblioteka, Prienų kultūros ir laisvalaikio centru, Pasaulio lietuvių bendruomene, Punsko (Lenkija) lietuvių bendruomene, Lietuvių bendruomene Bulgarijoje, Kėdainių „Ryto“ progimnazija, Kauno „Šilo“ pradine mokykla, Kauno rajono Garliavos Jonučių progimnazija, Maironio lietuvių literatūros muziejumi, Prienų rajono neįgaliųjų draugija, Prienų švietimo pagalbos tarnyba, Birštono muziejumi, Šilavoto interdisciplininiu centru.

Bendradarbiavome portale „Lietuvos muziejai“ – nuolat teikiant informaciją ir ją atnaujinant.

Rajoninėje spaudoje bei muziejaus ir savivaldybės interneto svetainėse, bei facebook profiliuose reklamavome visus muziejaus renginius bei parodas.

Prienų krašto muziejaus veikla pristatyta 6-ojoje tarptautinėje turizmo ir aktyvaus laisvalaikio parodoje ADVENTUR 2019, Pietų Lietuvos muziejininkų sambūryje Marijampolėje.

2019 m. atliktas „Prienų krašto muziejausvartotojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis“ tyrimas. Tyrimo tikslas – nustatyti esamą Prienų krašto muziejaus vartotojų pasitenkinimą teikiamomis paslaugomis. Tyrimo uždaviniai - išsiaiškinti vartotojų nuomonę apie Prienų krašto muziejaus teikiamas paslaugas bei aptarnavimo kokybę; apibendrinti tyrimo rezultatus ir numatyti jų panaudojimo galimybes Prienų krašto muziejus paslaugoms bei aptarnavimo kokybei gerinti.

Tyrimas atliktas 2019 m. remiantis Kultūros įstaigų vartotojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis tyrimo metodika, patvirtinta LR kultūros ministro 2017 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. ĮV-675. Užpildytos 354 anketos. Tyrimo išvados:

1. Statistiniam muziejaus lankytojui Prienų krašto muziejus lankymas ir dalyvavimas jo kultūrinėse bei edukacinėse veiklose yra patraukli laisvalaikio praleidimo forma. Tačiau norint pasiekti dar didesnį pasitenkinimo lygį, galima įrengti poilsio erdvių ekspozicijose, rengti temines parodas bei temines ekskursijas.
2. Aplankyti muziejų ar sudalyvauti edukacinėje veikloje rekomenduotų didžioji dalis muziejaus lankytojų.

3. Iš anketos rezultatų matyti, kad muziejaus lankytojai yra patenkinti muziejus renginiais, bet nemaža dalis atsakė jog nelanko renginių arba neturi nuomonės apie juos. Nors renginių skelbimai yra pateikiami rajono žiniasklaidoje, Prienų rajono savivaldybės informavimo priemonėse, Prienų miesto ir muziejaus skelbimų lentose, muziejus portale bei Facebook'o paskyroje, tačiau tai nesudomina Prienų rajono lankytojų. Reikėtų ieškoti naujų būdų pritraukti muziejus lankytojus, pvz. informaciniai pranešimai spaudoje prieš renginius.
4. Atkreiptinas dėmesys, kad tyrimo metu lankytojai turėjo pastabų dėl Prienų krašto muziejus pasiekiamumo ir nuorodų ekpozicijose, kurios, respondentų nuomone, ne visuomet padeda susiorientuoti muziejuje.
5. Lankytojų amžiaus įvairovė yra didelė. Tačiau, norint pritraukti daugiau vyresnių nei 70 metų amžiaus bei 20-29 metų lankytojus, kurių mažiausiai lankosi muziejuje, riekia pateikti naujų veiklų, atliepiančių šios amžiaus grupės poreikius.

**7. Problemos, galimi problemų sprendimo būdai. Numatomi veiklos tobulinimo planai ir uždaviniai kitais metais.**

Problemos:

1. Patalpų Skriaudžių buities muziejaus kalendorių kalendorių ekspozicijai po remonto suteikimas ir ekspozicijos atnaujinimo klausimų sprendimas;

2. Vinco Mykolaičio Putino muziejaus patalpų remontas, derinimas su Paveldo departamento Kauno skyriumi, prašymas finansavimo skyrimui.

3. Aplinkos tvarkymas muziejaus padaliniuose – Šilavoto „Davatkyne“ ir Skriaudžių buities muziejuje. Nuo pavasario iki rudens reikia papildomos priežiūros.

2020 m. uždaviniai:

1.Pritraukti į Prienų krašto muziejų ir jo padalinius ne mažiau kaip 16000 lankytojų, į edukacines programas, ne mažiau kaip 3500 dalyvių;

2. Įvertinti tikrąja verte ne mažiau kaip 70 proc. muziejaus pagrindiniame fonde saugomų eksponatų;

3. Suskaitmenintus 200 eksponatų skaitmeninius vaizdus patalpinti LIMIS sistemoje, atsiradus techninėms galimybėms suskaitmeninti ir patalpinti LIMIS sistemoje ne mažiau kaip 60 naujų vaizdų.

4. Aktyvinti edukacinę veiklą Prienų krašto muziejaus padaliniuose;

5. Dalyvauti projektinėje veikloje.

2019 m. muziejus atvėrė atnaujintas muziejaus ekspozicijas lankytojams. Didžioji dalis jų įrengta naujai, dalis atnaujinta ir susieta su bendra muziejaus koncepcija. Eksplozijose, suderinti klasikiniai ir inovatyvūs sprendimai, kartu su eksponatais patraukliai pateikta informacija apie Prienų kraštui

svarbius asmenis ir pagrindinius Prienų krašto istorinius momentus. Modernizuota, šiuolaikinės visuomenės poreikius atitinkanti kultūros infrastruktūra prisidės prie aukštesnės kokybės kultūros paslaugų sukūrimo, skatins papildomus lankytojų srautus, taip didins vietovės patrauklumą investicijoms ir verslo plėtrai.

Muziejaus laukia nauji iššūkiai kuriant naujai ekspozicijai pritaikytas edukacines programas, generuojant lankytojų srautus, užtikrinant aukštos kokybės lankytojų aptarnavimą ir jų kultūrinių poreikių tenkinimą.

Dirketorė Lolita Batutienė